

Radio når kirkefremmede

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

De kristne radioers eksistensberettigelse er at række Bibelens ord om dom og frelse til mennesker. Man har kontakt til mennesker, der ikke kommer i kirke og missionshus, men fortæller, at de trofast lytter med. Imidlertid kræver det meget mandskab, da nye regler fra 2018 pålægger radioerne at lave en times lokalt produceret taleradio hver uge.

- Bed om, at Gud giver nyt mod til de nuværende medarbejdere - og sender nye
- Bed om, at programmerne må nå ud til flere, der ikke kender Jesus
- Tak for, at mennesker kommer til tro og bliver bevaret og opmuntret af udsendelserne

Nu er der otte LUMI butikker

Den seneste butik i København appellerer i høj grad til unge og indvandrere

AF KAJA LAUTERBACH

Den ottende butik i kæden af LUMI Genbrugsbutikker åbnede lørdag den 17. marts på Frederikssundsvej i København. Det var en pragtfuld dag med mange mennesker og stor omsætning, fortæller butikschef Gert Lindgreen.

Han vurderer, at der var kom hen mod 300 mennesker. Omsætningen var på 22.446 kroner fordelt på 235 ekspeditioner.

Butikken, der ligger på Husum Torv i Brønshøj, fik meget ros. "Indretningen er lys og venlig," lød det ifølge butikschefen. Han fortæller, at 15 af medarbejderne er 23-37 år. De har taget god del i klargøringen og dækker alle lørdagsvagter.

Ellers kommer medarbejderne fra hele Københavns afdeling. Især er Nordvest-

kirken og Hedekredsen i Taastrup godt repræsenteret.

På åbningsdagen spurgte to lokale, om de måtte være medarbejdere. Den ene er en kinesisk kvinde.

Vil især satse på tøj

Flere bybuslinjer stopper lige udenfor den nye genbrugsbutik. Det betyder, at beboerne i området har fulgt med i klargøringen og ventet med længsel på, at den skulle lukke op, fortæller Gert Lindgreen.

Der er mange sociale boliger i området, og den ligger tæt på to ghettoområder. Her henviser socialrådgiverne til genbrugsbutikker, når beboerne mangler tøj.

Den nye butik har fået et dødsbo, hvor der lå tøj for omkring en million kroner – meget af det ubrugt – og Gert Lindgreen siger, at vil gøre endnu mere for at satse på salg af børnetøj.

FOTO: MICHAEL WIWE

Forfølgelse af kristne i Kina drastisk forværret

Præster forsvinder, og kristne straffes med voldsomme bøder og fangelejr

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

De kristne i Kina gennemlever en tid, som ikke er set voldsommere siden kulturrevolutionen i 1960'erne og 70'erne. Nogle steder er de nødsaget til at mødes i små grupper af frygt. Andre steder bliver de sat i koncentrationslejre. Det skriver organisationen *Asia Harvest*. *Asia Harvest* har arbejdet i Kina i 27 år og leveret mere end 10 millioner kinesiske bibler til landet.

Præster forsvundet
Organisationen fortæller,

at forfølgelsen af kristne er taget til under præsident Xi Jinping. Den 11. marts blev han præsident for livstid, da Kinas regering fjernede reglen om, at man kun må sidde som præsident i to perioder.

I hans regeringstid er hundredvis af huspræster forsvundet. *Asia Harvest* formoder, at de enten er blevet dræbt eller sat i de såkaldte sorte fængsler, hvor man oftest sidder på livstid uden en forudgående juridisk proces, og uden at fangerens familier underrettes. Også flere præster fra den godkendte Tre Selv Kirke er blevet arresteret.

Samtidig er tusindvis af udenlandske kristne blevet sendt ud af landet, hvilket betyder, at der slipper ganske få informationer ud fra landet om de kristne samt ganske få bibler ind i landet.

Kameraer sporer kristne

Det er blevet lettere for staten at finde de kristne. En dokumentar fra BBC fra december viser, hvordan kameraer på gaderne i alle Kinas storbyer gemmer information om hver enkelt indbyggers bevægelse den sidste uge, deres slægtskab, hvem de mødes med og flere andre ting. Ifølge *Asia Harvest*

bruges denne teknologi til at spore kristne aktiviteter.

Kristne straffes med bøder på mellem 30.000 og 50.000 dollars, hvis de holder bedemøder, bibelstudie eller rejser ud af landet til kristne møder. Bøden er højere end det, mange tjener på et helt liv. Samtidig straffes også udlejere med bøder, hvis de lejer ud til kristne, der sidenhen bruger ejendommen til kristne møder.

Som et resultat af dette er stort set alle de husmenigheder, som *Asia Harvest* har kontakt til, lukket eller splittet op i små grupper på maksimalt fem troende.

FOTO: FLICKR.COM/DAVID STANLEY

BIRGER PEDERSEN ►► Det er klart, at når jeg skriver denne bog, er det, fordi det også er min egen historie. Jeg har været med i over halvdelen af de 150 år

LM's historie er også min egen slægtshistorie

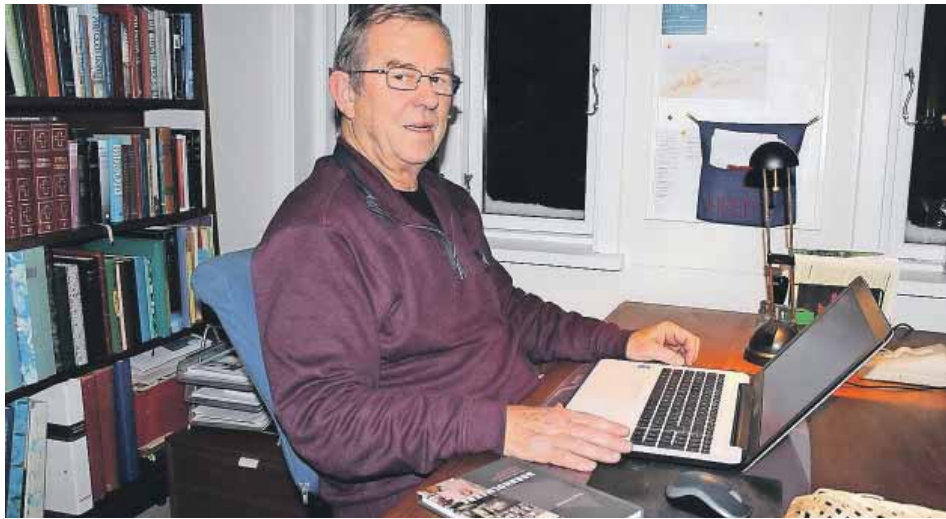
Gammelt familiealbum fik Birger Pedersen til at skrive jubilæumsbogen "Bornholmerne"

AF KARIN BORUP RAVNBORG

En kombination af slægtsforskning, lokalhistorisk interesse og et ønske om at fortælle Luthersk Missions historie ligger bag en bog, der netop har set dagens lys. Få uger før LM's 150-års jubilæum udgav forlaget Lohse bogen *Bornholmerne*. Her fortæller forfatteren Birger Pedersen om 11 bornholmere, som alle har haft en betydning for LM's historie – fra præsten P.C. Trandberg, der indirekte inspirerede Christian Møller til at stifte LM, til den nuværende afdelingsformand Jørn Bech. To af skildringerne omhandler hans egen far og mormor.

Billeder fra slægtens historie

Birger Pedersen er prædikant i LM og selv bornholmer – født i Allinge som søn

Allerede da LM fejrede jubilæum i begyndelsen af marts, var der solgt omkring 600 eksemplarer af Birger Pedersens bog "Bornholmerne".

af Kaj Pedersen, der var LM's første afdellingssekretær på Bornholm og senere blev forretningsfører for LM på landsplan. Derfor er hans eget liv naturligt kædet sammen med LM's historie. Da hans forældre døde, fik han et fotoalbum fyldt med bille-

der fra slægtens historie. "Jeg satte mig for at finde ud af, hvem personerne på billederne var. På den måde fandt jeg frem til mange LM'ere. Jeg var i familie med, både på min fars og min mors side." Det gav ham idéen til bo-

gen om bornholmere, der satte deres præg på LM's første 150 år. Bogens titel *Bornholmerne* var også et af de øgenavne, man i begyndelsen gav LM'ere rundt i landet. "Det er klart, at når jeg skriver denne bog, er det,

fordi det også er min egen historie. Jeg har været med i over halvdelen af de 150 år. Det er trods alt en del," siger den nu pensionerede lærer og skoleleder, der i en år-række var ansat af LM som missionær på landsplan, i København og Østjylland.

LM satte præg på Bornholm

Birger Pedersen har altid været historisk interesseret og havde linjefag i historie på seminarlet. Han engagerer sig i lokalhistorie og skrev i efteråret et indlæg om *Bornholmske missionshuse og frikirker* i foreningen Bornholms Historiske Samfunds årsskrift.

"LM's historie har haft en stor betydning her på øen. Hvis jeg bare tænker tilbage på min barndoms-tid i Allinge i 1950'erne, så var vi jo 100 børn i søndagsskolen. De andre missionsforeninger og frikirkerne

havde også søndagsskoler, så det var kun de hjem, der bevidst tog afstand fra det, der ikke sendte deres børn i søndagsskole. Det satte sit præg på samfundet."

Også i andre LM-afdelinger er der skrevet bøger om LM's historie, blandt andet i Sønderjylland og Vestjylland, hvor de enkelte mødepladser er beskrevet. I *Bornholmerne* fortælleres historien gennem personskildringer, hvor Birger Pedersen samtidig får fortalt om livet i LM på Bornholm på en måde, som også har relevans for ikke-bornholmere.

"Vi kan lære meget af historien, blandt andet om hvordan man var sammen tidligere. Hvis vi kan bruge vores historie til at finde ind til kernen og se de værdifulde ting, vi skal holde fast i, samtidig med, at vi har plads til forandring, så er det godt," siger Birger Pedersen.

ESSENS ►

Hvordan holde fokus på Vejen i tæt tåge?

AF RENÉ SØLVSTEN NISSEN
MEDLEM AF LANDSSTYRELSEN
SOELVSTEN@GMAIL.COM

Efter en kold start på foråret med frost og sne i store dele af landet, er kulde og sne på retur, og der er vand alle vegne. Der, hvor vi bor, er alt indhyllet i en tyk og ufremkommelig tågedis, så

det kan være svært at se vejen. Trafikanter er nødt til at sænke farten for at blive på vejen.

Det er ikke mange dage siden, at vi i Luthersk Mission fejrede 150-års fødselsdag, og jeg er nok ikke den eneste, der har funderet over fremtidspektiverne. Faktum er, at der er blevet færre af os gennem de seneste år, og i takt med en stigende sekularisering af vores samfund ligger det ikke så fjernt fra mig at blive en anelse skeptisk og bekymret over fremtidsud-

sigterne.

Hvis vi skal blive i billedet, synes jeg, det kan være svært at se vejen tydeligt fremefter. Indimellem forekommer det mig, at vi er omhyllet af en ufremkommelig tåge. Det er blevet sværere at leve som dansker med en tydelig kristen identitet. Det kræver mod at stå fast på Bibelen og bekendelserne i omgivelser, der styres af et andet verdensbillede end det, som vi præsenteres for i Bibelen.

Jeg tror ikke, løsningen er at sætte farten op. Tværti-

mod vil jeg sige, velvidende at jeg kommer til at lyde en anelse bagstræberisk, at vi vil nå længst ved at sænke farten og holde fokus på vejen. For mig at se handler det om, at vi som bevægelse bliver fastholdt i troen på Jesus. Vi må være forankret i et bibelsk udgangspunkt, så vi ikke bliver slået af vejen af trends i samfund og kirkeliv.

Min pointe er ikke, at vi ikke må lade os påvirke af den tid, vi lever i, tværtimod. Det bliver vi nødt til, positivt forstået, hvis vi skal række

evangeliet ud til vor tids mennesker. Vi bliver nødt til at tale i et sprog, som de forstår.

Jeg tror, vi må sænke farten og fokusere på vejen, hvis vi ikke skal glide af sporet. Men for at blive i billedet må vi også tænde tågelygterne, så andre kan se, hvor vejen går.

Kan vi på den måde, vi organiserer og strukturerer os i LM, støje så meget, at ingen af vores landsmænd kan høre, hvad vi har på hjerte, eller omvendt? Kan de overhovedet høre noget,

for hvor tydelige er vi egentlig i vores kommunikation, bliver det til meget andet end hvisken?

Jeg har ikke et svar, men jeg synes, vi skylder hinanden at stille os selv de spørgsmål i dette jubilæumsår.

For mig at se handler det grundlæggende om, hvordan vi kan bevare det gode gamle budskab om syndernes forladelse for Jesu skyld og håbet om et evigt liv i en tid, hvor tågen kan være tyk og ufremkommelig.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
181a for 1. kvartal 2018
174m for 4. kvartal 2017

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideeer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 3. april 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/line/limeter
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

LM'S LÆRERÅD ►► Man skal i højere grad forkynde, at mennesket er skabt af Gud som et underfuldt væsen sammen med forkyndelsen af lov og evangelium

Lærerådet drøftede skamkultur

Opmuntring til at forkynde Guds kærlighed på trods af synden

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Hvordan skal vi forkynde ind i en tid, hvor folk ikke spørger efter en nådig Gud, men i stedet skammer sig over ikke at slå til?

Det var et af de store spørgsmål, som Lærerådet drøftede på dette års møde den 16. og 17. marts på Løgumkloster Efterskole. Lærerådet består af Landsstyrelsen, de syv afdelingsformænd og en ekstra repræsentant fra hver af LM's to største afdelinger: Vestjylland og Sønderjylland-Fyn.

Jeg er forkert

I et oplæg om forkyndelse af skyld og skam gjorde Carsten Skovgaard-Holm det klart, at der formentlig sidder mennesker i LM's menigheder, der skammer sig, fordi de ikke kan leve op til det, de synes, de skal leve op til. Samfundets store fokus på at præstere skaber nemlig en følelse af ikke at slå til.

"Vi skal tale om dette, fordi der er en forbindelse mellem skam og skyld. Vi er gode til at forkynde om, hvad det vil sige at være skyldige. Men vi er ikke så gode til det med skam," mente vicegeneralsekretæren, der i en studieorlov i slutningen af 2017 og starten af 2018 blandt andet

Lærerådet slog fast, at forkyndelsen af synd ikke må give tilhøreren indtryk af manglende værdi.

har beskæftiget sig med dette emne.

Han definerede skam som oplevelsen af at være forkert og skyld som oplevelsen af at have gjort noget forkert.

Skam før skyld

Når spørgsmålet netop var relevant for Lærerådet, er det, fordi følelsen af skam kan blokere for forståelsen af forkyndelsen om skyld, fortalte Carsten Skovgaard-Holm.

"Hvis et menneske, der skammer sig, hører lovforkyndelse, vil det bare skamme sig endnu mere. Det vil opleve sig forkert," sagde han og forklarede, at

dette kan ende i trods eller fortvivelse.

Forstået på denne måde kommer følelsen af skam til at fylde så meget, at mennesket ikke kan høre lovens tale om skyld og evangeliets tale om frelse.

Lærerådet drøftede derfor, om man i højere grad skulle forkynde, at mennesket er skabt af Gud som et underfuldt væsen sammen med forkyndelsen af lov og evangelium.

Korrekt analyse

Lærerådet konkluderede ikke noget på baggrund af oplægget og den efterfølgende drøftelse, men der var udpræget enighed om,

at analysen af samfundet var korrekt: Mange kæmper med skamfølelse. Baseret på egne erfaringer mente rådet også, at det primært var de yngste i LM, der lå under for dette pres.

Det blev anført, at det ville være godt at forkynde Guds kærlighed til mennesket ud fra skabelsen og ud fra korset. Samtidig blev der advaret mod, at forkyndelsen af syndens realitet kommer til at give tilhørerne det indtryk, at de ikke har nogen værdi.

Det kom også frem, at skamkulturen kan være et springbræt for forkynderen til at tale om frelsen på et moderne dansk.

Hvordan holde fast i Bibelens syn på køn?

Opløsningen af køn var også et emne på Lærerådsmødet. Formanden for Evangelisk Luthersk Netværk, frimenighedspræst Jens Lomborg, deltog med et oplæg om emnet.

En af hans hovedpointer var, at ideologien om at køn er en konstruktion – også kendt som queer-teori – er et verdenssyn og et menneskesyn, som er sammenligneligt med en religiøs tro.

Alt er lige godt

Queer-teori er fraskrivelsen af, at det er normalt, at mennesker er enten mænd eller kvinder. Man skal i stedet blot beskrive sig som menneske, forklarede Jens Lomborg:

"Queer er en sindstilstand. Det er nedbrydelse af alt, hvad der anses for at være normalt. Alt er lige godt."

Selvom det blot er en minoritet, der lever ud fra et sådant verdensbillede, har denne minoritet taget majoriteten som gidsel, mente han. Han forklarede, at opløsningen af køn begyndte med abortens indførelse, frigivelse af pornografien og den offentlige hyldest af homoseksualitet, som den eksempelvis ses ved Copenhagen Pride, der støttes af både fagforeninger, virksomheder og politikere.

"Først blev det tilladt, så blev det promoveret, så blev det fejret, og så blev

det normen. Senere bliver andre holdninger marginaliseret og slutpunktet er, at andre syn skal gøres tavse."

Kristne må ikke tie

På den baggrund mener Jens Lomborg, at queer-ideologien er at sammenligne med en religion, som store dele af det danske samfund dyrker.

"Vi skal ikke tro, at kristentroen står over for ikke-tro. Alle mennesker knytter an ved en ideologi, et verdensbillede og et menneskesyn. Der kæmpes bevidst for at få kristne til at tie stille. Det må ikke ske!"

På den baggrund håber han, at LM vil være med til at satse på mere information på Internettet, samt at kristne i højere grad vil tage sig af hinanden og vise kærlighed, så ingen skal gå alene med en konfliktfyldt seksualitet eller kønsopfattelse.

"Vi har et tværkulturelt arbejde, men vi har ikke noget arbejde for ofrene for den seksuelle revolution, fordi vi delvist selv er ofre for den."

Lærerådet tog beskrivelsen af det danske samfund alvorligt. Der var en gensidig opmuntring til at udruste hinanden til at leve i en tid, hvor Bibelens forståelse af køn og seksualitet er i stærk modvind både i samfundet generelt og helt ind i menigheden.

nlm

100-års jubilæumsvideo til salg

Til jubilæumsfesten i Middelfart den 3. marts blev vist en forkortet udgave af en film fra LM's 100-års jubilæum i 1968.

Filmen er lavet af Arne Puggaard, der efter jubilæumsfesten er blevet spurgt, om det er muligt at købe en dvd med jubilæums-filmen.

Han har allerede leveret nogle kopier af den uforkortede version på cirka 40 minutter, men i det tilfælde at flere måtte ønske at købe den, kan den bestilles telefonisk på 2140 7250 eller på e-mail apuggaard@gmail.com.

Prisen er 150 kroner pr. stk. (inkl. forsendelse). Alle salgssindtægter tilfalder LM's internationale mission.

Filmen kan også ses på YouTube.com/lutherskmission i den uforkortede version. kl

To nye fritidsprædikanter i Vestjylland

Ved LM-Vestjyllands afdelingsmøde i Skjern den 5. marts blev Karsten Ambrosen kaldet som forkynder i LM-Vestjylland. Karsten er 57 år, gift med Alice, og sammen har de tre voksne børn. Han er uddannet cand.agro. og arbejder som specialkonsulent i en fødevarer virksomhed.

Desuden blev Mads Koefoed-Hessellund kaldt som forkynder i Fyn- og Sønderjyllands afdeling stadfæstet i LM-Vestjylland.

Mads er 37 år, gift med Pernille, og sammen har de tre børn: Theodor, Madicken og Gotfred. Til daglig arbejder han som forstander på Sædding Efterskole. kl

Salg af Jubilæumsmagasin

Alle Tro & Missions abonnenter har fået LM's jubilæumsmagasin tilsendt.

Hvis du kender en, der ikke er abonnent, men alligevel gerne vil have et eksemplar - eller du selv gerne vil have et til, så kan det købes fra LM's sekretariat.

Send din bestilling til dlm@dlim.dk.

Prisen er 100 kroner + porto (54 kroner). Den kan betales via MobilePay 33435 eller konto 2230-0100078342. Begge betalingsformer mærkes 'Jubilæumsmagasin'. kl

Nye vinkler på vores kendte højtider

JAN HOLM
MORTENSEN

Jesus og de jødiske fester Israels festkalender som guide til Det Nye Testamente

I denne flot illustrerede bog gennemgår tidligere præst i Israel, Jan Holm Mortensen, de jødiske fester på Jesu tid og giver nye vinkler på de kendte tekster i Det Nye Testamente.

288 sider
249,95 kr.

»... ord, man før læste hen over som overflødige regibemærkninger, bliver det, som skaber sammenhæng mellem Det Gamle og Det Nye Testamente.«

Bodil F. Skjøtt, tidl. generalsekretær i Israelsmissionen

Se, din konge kommer

Malebog for 9 til 90-årige

Fordyb dig i påskens budskab, imens du maler de smukke og fantasifulde tegninger.

Forær den til venner, familie, større børn og børnebørn.

32 sider
99,95 kr.

Halv pris ved køb af 10 stk.!

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

TEAMLEDER TIL TANZANIA

LM søger en teamleder, hvis hovedopgave er skabe trivsel og gode rammer for LM's udsendte i Tanzania. Desuden at have kontakt med de lokale samarbejdspartnere og med baglandet i Danmark samt andre ad hoc opgaver.

Stillingen ønskes besat snarest. Forud for udsendelsen vil der være en kortere forberedelse, og de første måneders ophold i Tanzania vil gå med sprogskole.

Vil du vide mere?

Se hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/Job. Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte missionskonsulent Kristine Bodilsen på kb@dlm.dk.

Hollandsk sønderjyde i LM

Sander van de Belts bankrådgiver havde en fisk på bilen, og det var anledning til, at de begyndte at tale om andre ting end bankforretninger

AF KAJA LAUTERBACH

Egentlig var det slet ikke Sander van de Belts plan at flytte fra Holland. Han havde sin egen gård i Friesland, hvor han opdrættede slagtekalve. Men en kammerat fik ham lokket med til et informationsmøde om at være landmand i Danmark.

Senere tog han og hans familie på ferie i Danmark to gange, og de var også rundt at se på forskellige gårde, der var til salg. En af dem tilhørte en af de mange hollandske familier, der har bosat sig i Sønderjylland.

Sander van de Belt valgte dog i stedet at købe en gård ved Gram i 2004, hvor han i dag har omkring 200 malkekøer.

Familien, der også tæller hans kone og seks børn fra 8-25 år, er faldet godt til i det sønderjyske samfund. Kammeraten, der startede det hele, bor imidlertid stadig i Holland.

Ikke let at falde til i folkekirken

Familien van de Belt var vant til at komme i kirke i Holland, og det var også vigtigt for dem at komme til gudstjenester i Danmark.

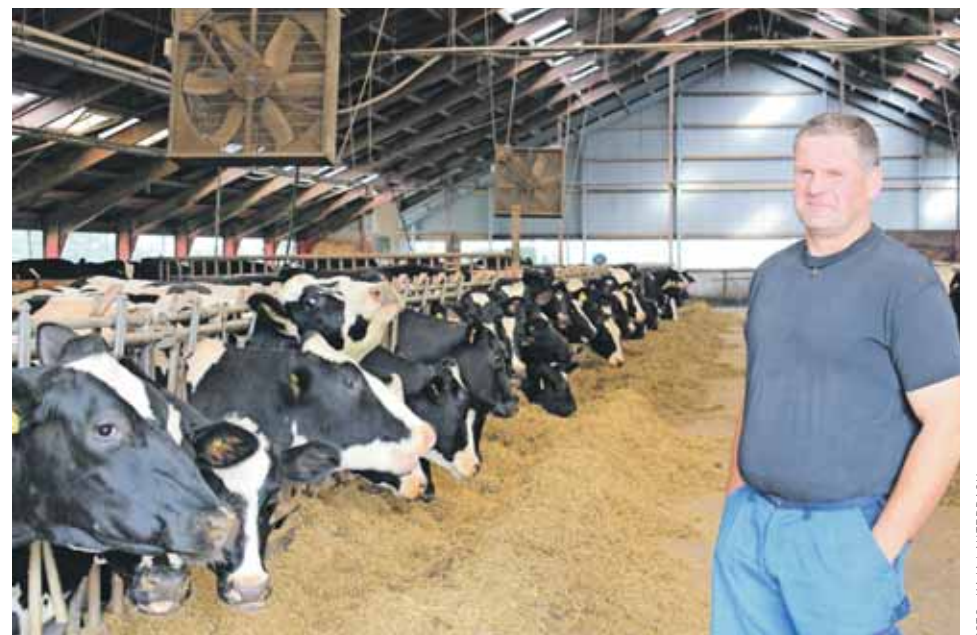
"Inden vi kom, havde vi hørt om en hollandsk familie, der var flyttet tilbage, fordi Danmark var et ukristeligt land, men vi tænkte, at så slemt kunne det vel ikke være," siger Sander van de Belt.

Det var imidlertid ikke let.

"Vi prøvede at komme i folkekirken her i byen, men det kunne jeg ikke vænne mig til. Der var ingen børnefamilier og unge, og det er svært, når man selv har fire børn med," siger han.

En hollandsk familie, der havde boet i Danmark i 20 år, inviterede dem med i en dansk bibelkreds i Indre Mission, og hans kone kom også med i søndagsskolearbejdet i IM.

Så en dag fik de besøg af en bankrådgiver, der ville invitere dem til at blive kunder i sin bank. Sander van de Belt lagde mærke til, at han havde en fisk på bilen, og det var anledning til, at de begyndte at tale om andre

Familien van de Belt bor på en gård ved Gram med omkring 200 malkekøer.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

ting end bankforretninger.

Bankrådgiveren boede ikke ret langt væk, og han fortalte dem om både Brændstrup kristne Friskole og Sønderjyllands Frimenighed.

Føler sig hjemme i frimenigheden

Familien tog med til gudstjeneste her – og det var en rigtig god oplevelse.

"Vi fik en varm velkomst, og vi hørte en prædiken med et indhold, som vi ikke havde hørt i seks-syv år," siger Sander van de Belt.

Som hollændere har de reformert baggrund, og der er selvfølgelig forskelle til den lutherske frimenighed, men ikke noget, der står som høje barrierer, forklarer han.

En stor forskel er konfirmationen, som de slet ikke var vant til.

"Da vi kom, kunne vi ikke se, at det handlede om andet end gaver. Derfor blev de ældste af vores børn ikke konfirmeret," siger han.

En af de yngste blev konfirmeret i frimenigheden sidste forår, og det var en god oplevelse.

I Holland sagde menigheden altid de ti bud ved gudstjenesten, og det kan Sander van de Belt godt savne.

"Jeg kunne godt tænke mig, at vi kunne gøre det her engang imellem. Måske på skift med trosbekendelsen."

En anden forskel er sangbogen. I den hollandske *Salmer og sange* er de første

150 sange omskrivninger fra bibelske salmer. Salmerne længde afspejler de bibelske salmers længde, det vil sige, at salme 119 har 66 vers, hvoraf man dog som oftest kun synger et par stykker. Derudover er der 450 andre sange.

"Til gudstjenesterne her synger vi ofte sangen *Guds barn jeg er*. Når man er det, er det ligegyldigt, om man er fra Holland, Danmark eller et helt tredje sted," siger Sander van de Belt.

Formand for Brændstrup kristne Friskole

Der gik heller ikke lang tid, fra bankrådgiveren havde fortalt familien om Brændstrup kristne Friskole, til deres børn blev flyttet derover.

"For det første fordi det er en kristen skole. Men også fordi den har mindre klasser end folkeskolen, og det var godt for vores børn. Nogle af dem er ordblinde og trives meget bedre i et mere overskueligt miljø," siger Sander van de Belt.

Sander van de Belt blev ret hurtigt spurgt om at gå ind i bestyrelsen, og det var en opfordring, han ikke kunne sige nej til.

"Jeg vil gerne have, at tingene skal fungere, som de skal, og jeg er taknemmelig, når jeg kan give en hånd med," begrundet han.

"Jeg vil også gerne gøre mit til at bevare Brændstrup kristne Friskole på de krist-

ne værdier."

I de sidste par år har han været formand for friskolen, og han glæder sig over, at der går mange børn fra ikke-kirkelige hjem på friskolen, og at de giver udtryk for at føle sig godt tilpas.

Sproglige og kulturelle udfordringer

Kirken og skolen var imidlertid ikke de eneste udfordringer ved at flytte til et andet land. Selv om Sander van de Belt havde taget kurser i dansk i halvandet år i Holland, forstod han meget lidt af, hvad folk sagde.

"Jeg havde nemlig lært rigsdansk og ikke sønderjysk, siger han og fortæller, at han fortsatte med sprogundervisning i de første to år i Danmark.

Han tilføjer, at det at lære et nyt sprog også handler om at turde tale med mennesker, og han mindes med glæde den dag, han kunne fortælle sin kone, at "nu havde han snakket med naboer".

Omgangsformer kan også være ret forskellige i Holland og Danmark.

Sander van de Belt har blandt andet lært at drikke sort kaffe.

"Mælk og sukker er altså ikke lige det, man spørger efter til et møde i skolen, når sproget driller," siger han.

Det var også ukendt for ham at give hånd, når man mødes, men han synes, det er en god ting at gøre.

CARSTEN SKOVGAARD-HOLM ►► Man kan aldrig sige, at man er færdig, for der vil altid være mennesker alle steder, som ikke er kristne endnu

LM skal altid være klar til at flytte

I international mission arbejder vi på at gøre os selv overflødige, siger LM's missionsleder

AF KAJA LAUTERBACH

"I LM's internationale missionsarbejde må vi altid være på vej mod de mindst nåede med evangeliet. Det betyder, at vi dybest set aldrig skal slå os til ro, men altid kigge efter nye muligheder blandt nye folkegrupper."

Det siger vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm, der også er leder af LM's missionsarbejde.

"Det er en del af vores identitet som missionsbevægelse, at der altid skal være noget 'på vej' over vores arbejde, og vi skal altid arbejde på at gøre os selv overflødige."

Han peger på, at netop dét er udfordringen: at være fuldt ud til stede uden at slå rødder. Men tilføjer så med det samme, at han ikke oplever det som et stort problem.

"Evangeliet og de lokale kristne skal slå rødder, men som missionsorganisation skal LM have løse teltpløkker for at kunne flytte videre," siger missionslederen og nævner en række af de mange ændringer, der er sket i LM's internationale missionsarbejde de sidste cirka 20 år.

"Vi er stoppet i Surinam, er

Efter knap 50 år er LM ved at udfase missionsarbejdet i Etiopien for at gå videre mod andre steder. Her taler missionsleder i LM Carsten Skovgaard-Holm med lederen af bibelskolen i Jinka i Sydetiopien.

"Alle beslutninger sker under bøn om Guds vejledning," siger missionslederen og peger på, at en del af det at holde kaldet om at være på vej levende er at undgå at oparbejde økonomisk afhængighed fra de lokales side – og at bruge tid og kræfter på at oplære nye ledere.

Beslutte i dialog

Carsten Skovgaard-Holm slår fast, at det må være LM's ledelse, der beslutter, hvornår LM skal forlade et missionsland for at tage videre.

"De lokale kristne og den lokale kirke vil blive ved med at synes, at der er brug for partnerskab. Derfor kan vi ikke forvente, at den lokale kirke og de lokale kristne lægger op til, at vi skal forlade dem, men det må ske i åben dialog med dem – og med så stor forståelse fra hinanden som muligt," siger han.

"Beslutningen skal også igennem en proces, hvor både ledelsesorganer og enkelt-LM'ere i Danmark får mulighed for at blive hørt og komme med input. På den måde kan de præge beslutningen, så den får bred ejerskab, selv om alle aldrig bliver enige."

række evangeliet videre og på kapacitetsopbygning i de kirker, vi arbejder sammen med, sådan at de bliver udrustet til at kunne klare sig selv."

På oplyst grundlag

Carsten Skovgaard-Holm forklarer, at der er tre forhold, som LM vurderer ud fra, om en kirke kan klare sig selv:

"Vi spørger, om den kan være selvfinansieret, selvledet og selvudbredende. Det vil sige: Er der lederskab, økonomi og klar åndelig identitet?"

"Det er alle tre spørgsmål, hvor vi kan forholde os til informationer og indtryk, så vi kan træffe beslutning på så oplyst et grundlag som muligt."

kommet godt i gang i Cambodja, er rykket fra Rukwa og Ulanga til Mara i Tanzania og er ved at fase ud i Etiopien."

Ikke matematik

Carsten Skovgaard-Holm anfører, at det er alment anerkendt, at det er lettere at starte nyt arbejde op, end det er at forlade et sted. Derfor handler det om helt fra starten at have planer om udfasning i bagho-

vedet.

"Det kan godt være svært at afslutte, fordi der skabes kærlighed til et sted, hvor man arbejder. Både blandt LM'ere herhjemme og blandt missionærer, der er på stedet. Der opstår både arbejdsrelationer og venskaber."

"Der er ikke noget galt i følelser, for mission er også kærlighed. Det må vi se i øjnene og forholde os til."

Han minder også om, at

det aldrig er matematik, hvor man kan sætte procenter på, men en vurdering at sige, at nu er LM færdige her og skal videre til nye befolkningsgrupper og lande, hvor behovet er større.

"Man kan aldrig sige, at man er færdig, for der vil altid være mennesker alle steder, som ikke er kristne endnu," siger han.

"Derfor skal vi også arbejde på både at udruste de lokale kristne til selv at

PRIVATFOTO

Følg LM på Facebook
facebook.com/dlmdk

Uforglemmelige oplevelser

Færøerne - hurtig tilmelding 5. - 13.7
Nordkap - med Lofoten 5. - 18.7
Sverige - Lina Sandell 12. - 16.7
Normandiet - oplevelser på alle fronter 16. - 24.7

Læs mere om rejserne på
www.felixrejser.dk
eller ring på 7592 2022

**felix
rejser**

Godt nyt til tyrkere i Danmark søger medarbejder

- Vil du række ud til de mange tyrkisktalende kvinder i Danmark, der ikke kender Jesus Kristus?
- Synes du, at fremmede kulturer er spændende, og har du lyst til at lære tyrkisk?
- Er du kreativ og en god selv-starter, der også kan samarbejde?

Så er du måske vores nye medarbejder. Se mere på www.lmkirken-herning.dk.

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

UDSENDESESFEST

søndag den 8. april kl 13.30
på Kratholmskolen, Byghøjvej 27-33, Odense

MONICA OG SIMON KRONBORG
Indvies og udsendes til en tjeneste i Cambodja.

- Prædiken v. generalsekretær Søren S. Sørensen
- Indvielse v. landsformand Henrik P. Jensen
- Sønderjyske Lovsangsjam medvirker
- Mulighed for at bringe korte hilsner
- Der serveres kaffe (25 kr. for voksne)

Alle er velkomne!

TEMA | SLADDER

IDA SECHER ROM ►► Sladderer kommer ind, hvor man begynder at fortolke på, hvad der sker – ikke altid i ord, men i tonefald og kropssprog

Negativ snak til forkert adresse

Brok og bagtalelse skyldes, at vi lever i en kultur, hvor man hele tiden skal evaluere sig selv og andre, mener Ida Secher Rom. Hun tilføjer, at det i sidste ende er former for sladder

AF KAJA LAUTERBACH

Brok, bagtalelse og sladder. Alle tre er betegnelser for at tale nedsættende og negativt om andre, men det kan være svært at skille dem helt ad.

Det mener Ida Secher Rom fra Bramming. Hun er jordemoder på fødegangen på Sydvestjysk Sygehus i Esbjerg, og hun glæder sig over, at det ikke umiddelbart er et sted med en masse sladder.

"Det er mest brok, forstået som fnidder om ledelsen, der er her. Men brok er jo ofte bagtalelse, som vel egentlig er sladder," tænker hun højt.

"Sladderer kommer ind, hvor man begynder at fortolke på, hvad der sker – ofte til den fordømmende side."

Hun tilføjer, at det ikke er altid, fortolkningen kommer til udtryk i ord, men tonefald og kropssprog siger noget om vurderingen.

Tal til personen selv, eller ti stille

Brok, bagtalelse og sladder har noget til fælles, mener Ida Secher Rom. Det er negativ snak, som bliver afleveret på forkert adresse.

"Det skaber utryghed og usikkerhed. For når andre taler om én, uden man er til stede, kan man ikke komme til at give sin version og få

"Vi lever i en kultur, hvor man hele tiden skal evaluere sig selv," siger Ida Secher Rom, der mener, at kvinder vurderer andre – og ikke mindst sig selv – meget mere, end mænd gør.

afsluttet sagen," siger hun.

Hun fortæller, at de har en fælles kontrakt på hendes arbejdsplads om at hjælpe hinanden til at have en åben dagsorden, og hun er overbevist om, at det er medvirkende til, at der ikke er så meget sladder og snak i krogene.

"Reglen er, at hvis en sag ikke er vigtigt nok til at snakke med en person om direkte, skal man holde den for sig selv. Man skal hele tiden søge at bringe det, man taler om, til den rette adresse – og så vidt muligt ansigt til ansigt og ikke på skrift," siger hun.

Alle skal have en mening om alt

De forskellige former for sladder er ikke noget, Ida Secher Rom har oplevet så meget på nært hold.

"Heldigvis," siger hun og tilføjer, at netop på en kvin-

Ida Secher Rom stiller sig selv nogle spørgsmål, inden hun bringer en nyhed videre: Er det her noget, jeg ved? Har jeg belæg for det?

FOTO: PEXELS.COM

dearbejdsplads som hendes er der potentiale til, at det kan blive slemt.

Det skyldes, at kvinder vurderer andre – og ikke mindst sig selv – meget mere, end mænd gør, mener hun.

"Vi lever i en kultur, hvor man hele tiden skal evaluere sig selv. Og hvor man hele tiden bliver spurgt om at have en mening om alt – også om ting, der ikke er op til én at vide noget om."

Ida Secher Rom anfører, at den evalueringskultur let kan smitte og blive til en dom over andre. Derfor er det optimale, at man lukker ned for den og opretter et filter, så man ikke taler om

andre.

"Vi skal øve os i at gå direkte til den person, det handler om, og tale om tingene i stedet for at tale med andre mennesker om det," siger Ida Secher Rom og tilføjer, at man nogle gange kan have brug for hjælp fra en tredjepart for at få tingene sagt på rette sted.

"På den måde giver vi det menneske en mulighed for at forklare sig og få afsluttet sagen."

Sladder begynder i ens hoved

På mange områder oplever Ida Secher Rom større rummelighed på arbejdspladsen end i kristne kredse.

"Blandt kristne er der en optagethed af moral og en kultur, der gør, at nogle mener, de har taleret ind i andres liv. Ingen af delene gør det særlig nemt," uddyber hun.

Hun er også blevet opmærksom på en type sladder, som kan være meget udbredt i kristne kredse.

"Det er nyheder, der er forklædt som omsorg, og intentionen er, at man skal bede for dem. Men det kan så let føre til en fortolkning, så be- deerne bliver til sladder i deres sind, som hører dem," siger hun.

Hun erkender, at der meget hurtigt sker en fortolkning i eget hendes eget ho-

ved: "Det er jo nok fordi ..."

Men hun ønsker at danne modkultur og at prøve at bremse sladderer. Derfor stiller hun sig selv nogle spørgsmål, inden hun viderebringer nyheder: "Er det her noget, jeg ved?" og "Har jeg belæg for det?"

"Det kan godt være meget svært at styre sine tanker, men en begyndelse er at blive bevidst om det – før man taler. For når sladder begynder at vokse i ens hoved, får man ofte en fornemmelse af, at noget er galt," siger Ida Secher Rom.

"De tanker, der udvikler sig om andre inde i ens hoved, bliver let til sladder, når de kommer ud af munden."

Det er kun tåber, der sladrer

På moderne dansk kan sladder bruges om hyggesnak. I Bibelen bruges det kun negativt

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Uanset om man fortæller sin ven, at en fælles bekendt har fået nyt job, eller at man har set den fælles bekendte i en uheldig situation, kan det på dansk kaldes for sladder. Ifølge *Den Danske Ordbog* er sladder, at man bringer både nyheder og rygter om især andres

privatliv videre. I Bibelen bruges ordet sladder kun få gange og udelukkende negativt.

Gud straffer den sladrende

Flere steder i Bibelen beskrives menneskets synd med en række af gerninger, hvor sladder udgør én af dem. Når Gud taler gennem Jeremias og udpensler ju-

dæernes synd, advarer han og siger, at man ikke skal stole på hinanden, for folk lyver, bedrager og løber med sladder (Jer 9,3-4). Derfor ender Gud med at lade babylonerne indtage Juda og føre jøderne i eksil.

Og det er ikke bare jøderne på Jeremias' tid, der beskrives sådan. Når Paulus forklarer romerne, at Gud i sin vrede over men-

neskets uretfærdighed har overladt menneskeheden til den synd, de længes efter, fortæller han, at mennesket blandt andet løber med sladder og bagtaler andre (Rom 1,28-30).

Den vise og retfærdige sladrer ikke

I Ordsprogenes bog stilles tåben og den vise ofte over for hinanden. Tåben er den,

der afviser Guds visdom. En af de ting, der karakteriserer ham, er, at han løber med sladder. Hans sladder beskrives som løgn, og bag løggen ligger hadet (Ordsp 10,18).

Sladderer er ikke altid decideret løgn, skriver Salomo, der har forfattet mange af ordsprogene, men derimod hemmeligheder, som den pålidelige bør skjule, fordi

han værdsætter sin næste (Ordsp 11,12-13).

Over for tåben, der løber med sladder, skriver kong David om den retfærdige, der kan bo i Guds nærhed. Han er netop kendetegnet ved ikke at løbe med sladder (Sl 15,1-3) – en handling, der står side om side med at skade sin næste og bringe skam over sine nærmeste.

TEMA

BODIL BLACK ►► Den bedste måde er at være et eksempel på, hvordan man håndterer det, som man får fortalt, på en god måde, så man er til at stole på

Her taler de godt om hinanden

Bodil Black tror, at et lille kristent fællesskab modvirker sladder

AF KAJA LAUTERBACH

Da Bodil Black var i praktik som lærer, oplevede hun et sted, at der var status i at finde på sladder.

"Det fænomen ser vi slet ikke her, og i det hele taget er her meget lidt sladder," siger hun med oprigtig glæde i stemmen.

"Her" er Sædding Efter-skole (SE), hvor Bodil Black har været lærer i to et halvt år.

SE er en lille skole, hvor alle kender alle. Det kan bestemt være medvirkende til den lave forekomst af sladder, men en ikke uvæsentlig årsag er, at det er en kristen skole, vurderer Bodil Black.

"Her ligger det, som Bibelen lærer os: 'Vær mod andre som du vil, at de skal være mod dig' nemlig som en klangbund for al samvær."

Trække sladderkortet

"Alle elever på en efterskole er teenagere, og en del af det at være teenager er at finde ud af, hvem man er, og hvordan man passer ind," forklarer læreren.

Derfor tror hun, at der net-

Lærer Bodil Black glæder sig over, at der er meget lidt sladder blandt eleverne på Sædding Efterskole. Her er hun (yderst t.v.) på tur med nogle elever fra holdet 2015/2016.

op på en efterskole er stor risiko for, at en sladderkultur kan udvikle sig.

"Mange steder oplever teenagere nemlig, at de får et navn ved at kunne sige noget om andre. Derfor kan unge, der kæmper for en plads i samfundet, være fristet til at 'trække sladder-

kortet"

"Og så kan det nærmest udvikle sig til et personlighedstræk. Man er noget, fordi man er den, der altid har noget nyt at sige om andre."

Bodil Black peger imidlertid på, at det er meget vigtigt, at de, der er omkring

teenagerne, lærer at håndtere eventuelle problemer med sladder.

"Jeg kan sætte ord på grænser og give gode råd i samtaler og andagter," siger hun – og tilføjer, at den bedste måde er at være et eksempel på, hvordan man håndterer det, som man får

fortalt, på en god måde, så man er til at stole på.

"Mit kompas er, at jeg ikke skal sige noget om en anden, som jeg ikke ville sige, hvis vedkommende stod ved siden af. Det praktiserer jeg – og det sætter jeg ord på over for eleverne."

Dertil kommer, at lærerne på SE altid er opmærksomme på at tale godt om hinanden.

Taget i opløbet

Alligevel kan det ske, at Bodil Black og de andre lærere på SE hører noget, som de ikke er helt sikre på, hvordan de skal opfatte. I det tilfælde er de meget opmærksomme på, er at tage en snak med dem, der er impliceret.

"Hvis jeg overhører en snak i dagligstuen, kan jeg godt finde på at spørge den pågældende, hvordan han eller hun selv ville have det, hvis nogen talte sådan om ham eller hende?" siger hun.

Det er som regel nok til at tage et problem i opløbet, men hun har oplevet enkelte situationer, hvor det har været nødvendigt at tale

sagerne igennem sammen med kontaktlæreren eller den gangansvarlige.

Mistillid og utryghed

Bodil Black understreger, at ligesom mobning kan sladder medføre store skader. På nogle områder skader det lige så meget – eller mere.

"Det er utroligt, så meget det kan ødelægge, hvis en har set sig sur på en anden, og sladder-møllen kører."

Hun minder om, at det jo nødvendigvis ikke er et sandfærdigt billede, der kommer frem.

"Det sår mistillid og giver utryghed, og man kan ikke slippe væk fra det."

Bodil Black forklarer, at det hurtigt bliver en del af et menneskes identitet, at man er den, alle taler om. Det ødelægger menneskets selvværd og kan i sidste ende føre til, at han eller hun kan have svært ved at tage imod frelsen.

"Som offer skal jeg have 'flyttet' alle ledninger rundt i hovedet for få skabt et nyt selvbillede, der giver plads til at tage imod, at Jesus døde netop for mig," siger hun.

Sladder om andre sætter en selv i et bedre lys

Bagtalelse kan også være en måde at købe sig til fortrolighed på, anfører psykolog

"Det er ikke altid forkert at tale om et andet menneske. Men det er godt at spørge sig selv, hvorfor man gør det," forklarer Eilli Kappelgaard, der er 34 år og ansat som psykolog i organisationen Agape.

"Det, jeg nu siger, er det noget, jeg har tænkt mig at handle på for at hjælpe den person, jeg taler om? Eller tjener det til underholning eller tidsfordriv? Er jeg i gang med at tingsliggøre et andet menneske for selv at opnå et mål?"

Nogle gange kan situationen være så spændt, at det kan være nødvendigt at fortælle om den til nogen for at søge råd – og dermed også tale om et andet menneske.

Det er ikke sladder, men man skal udvælge nøje, hvem man taler med – og gøre sig klart, hvorfor man gør det, forklarer Eilli Kappelgaard.

Gruppedannelse

Hun tror, at en af de – ubevidste – grunde til, at folk sladder om andre, er, at det får dem selv til at fremstå i et bedre lys.

"Når man taler sammen om en tredje person, laver man en gruppeopdeling i 'dem og os,' forklarer hun. Ved at putte andre i kasser, signalerer man: Godt, at jeg eller vi ikke er med i den samme kasse."

"Det kan styrke sammenholdet mellem 'mig og dig,' og være med til at flytte

fokus fra ens egen usikkerhed."

Eilli Kappelgaard anfører videre, at en anden grund til at sladre om andre kan være, at det er en måde at købe sig en form for fortrolighed på. Man bruger det menneske, man taler om, til at opnå noget.

Den form for gruppedannelse resulterer imidlertid ikke kun i usikkerhed blandt dem, der bliver sladret om, men også blandt dem, der sladder om andre: "Mon det er mig, der står for tur næste gang?" påpeger hun.

"Det kan medvirke til at skabe et miljø med social kontrol, hvor man er bange for at stikke ud og for at vise sig sårbar. Derfor holder

man på facaden og lukker ned for ærligheden," siger hun og forklarer, at der også er en tendens til, at man deler op i "os og dem", når det handler om, hvorfor man sladder om andre.

"Hvis andre gør noget dumt eller ondskabsfuldt, forklarer vi det ofte med personlighedstræk: 'Han er også så ...', mens man undskylder med situationen, hvis man selv gør det: 'Det var, fordi ...!' siger hun.

Ville jeg have det o.k.?

Før man begynder at finde på undskyldninger, når man selv sladder, giver Eilli Kappelgaard giver det råd, at, man overvejer, hvordan man selv ville have det, hvis

andre talte om en på den måde.

"Ville jeg selv gerne færdes i det miljø, jeg skaber? Ville jeg have det fint med, at andre ved det, jeg fortæller her? Og hvorfor gør jeg det i det hele taget? Er jeg ked af det, vred, føler mig truet, såret, eller keder jeg mig bare?"

Og så råder hun til at sige fra, når andre sladder. I nogle tilfælde kan man spørge: "Er det noget, du kan gøre noget ved?"

"Det kan godt opleves grænseoverskridende, og det andet menneske kan føle sig afvist og blive vred i situationen," siger hun og tilføjer:

Eilli Kappelgaard råder til at overveje, hvorfor man sladder om andre.

nen tryghed i, at man heller ikke sladder om ham eller hende, hvis vedkommende ikke er til stede."

TEMA

STEPHEN WITMER ► Sladder kan aldrig gøre os uundværlige. Jesus er den eneste redningsmand og forløser, og Jesus kan frelse os fra behovet for at føle, at der er behov for én

Sladder siger mest om mig

Sladder giver et falsk selvværd, og når man sladrer om andre, tjener og tilbyder man sig selv. I stedet skal man finde sin værdi i Jesus

AF STEPHEN WITMER
PRÆST I BYEN PEPPERELL I
MASSACHUSETTS, USA

Sladder er lækker – både for dem, der sladrer, og for dem, der hører på sladder. "Bagtalerens ord er som lækkerbiskener, de glider helt ned i maven" (Ordsp 18,8).

En lækkerbisknen er noget, man sluger grådigt. Den er spændende og fristende – ligesom kartoffelchips eller løgringe. Men sladder er ikke bare en smagsekspllosion på tungen; den "glider helt ned i maven" med løfter om at tilfredsstille hjertets dybeste ønsker.

Men hvorfor smager sladder så godt? Selv om indholdet af sladder sædvanligvis fokuserer på andre mennesker, handler sladder dybest set om mig selv. Det lover, at jeg kommer til at føle noget særligt, når det gælder mig selv. Vi sladrer på grund af det, sladdereren lover at gøre for os. Når vi sladrer, tjener og tilbyder vi os selv (måske er det derfor, Paulus omtaler sladder som en af det uguedelige menneskes synder i Rom 1,29).

Pastor Jonathan Dodson fra Austin i Texas har skrevet nogle artikler, der har hjulpet mig til at kunne se de falske løfter, som sladder giver os. Jeg vil nu zoome ind på fire af dem.

Du er interessant

Vi kan alle lide at føle os accepteret, og interessant sladder kan fungere som adgangskort til en samtale eller gruppe. Især hvis sladdereren er negativ og fører til fælles beklagelser og brok. At sladre og brokke sig kan virkelig binde mennesker sammen ("Har du hørt det seneste om vores chef?").

Men sladder lover mere, end det kan holde. Når sladdereren siger: "Du er interessant" eller "Du hører til", så lyver den. For de mennesker, hvis liv er fyldt med sladder,

Bagtalerens ord er som lækkerbiskener, står der i Ordsprogenes Bog. Men sladder er ikke bare en smagsekspllosion på tungen - den "glider helt ned i maven" med løfter om at tilfredsstille hjertets dybeste ønsker, mener pastor Stephen Witmer.

FOTO: SXC.HU

er du kun interessant, så længe din sladder er interessant. Når vi bruger sladder for at skaffe os adgang til et fællesskab (en kirke, en arbejdsplads, en vengruppe), ødelægger vores ord lige netop det fællesskab, som vi ønsker at blive

► Det kan måske give os nogle ganske små, midlertidige glimt af indflydelse i de sammenhænge, vi er en del af, men når vi står foran den almægtige Gud, og han stiller os til ansvar for, hvordan vi har talt om andre, vil vi se, at vores sladder ikke gav os nogen virkelig magt

Stephen Witmer

en del af.

Jesus giver os ægte fællesskab, nemlig kirken. Vores adgangskort til det fællesskab er hans eget blod, som forener os med kirken i kærlighed. Det er ikke det, vi siger om andre, der giver os adgang til kirken, men det, Gud siger om os i Kristus.

Du har magt

Det at have informationer om andre mennesker får os til at føle os magtfulde og vigtige. Måske kan vi sige til én, der har autoritet over os: "Jeg er ikke den eneste, der er uenig med dig. Jeg har hørt, at der er mange, der er utilfredse med din nye politik."

Det er at skabe sig en magtposition: at omtale en vag offentlig mening som noget, mange er enige om, med det formål at nedbryde et andet menneske.

Nogle gange sladrer vi om svaghederne eller nederlagene hos dem, vi er misundelige på, fordi det får os til at føle os godt tilpas at give dem et hak i tuden.

Sladder kan imidlertid ikke opfylde sit løfte om magt. Det kan måske give os nogle ganske små, midlerti-

dige glimt af indflydelse i de sammenhænge, vi er en del af, men når vi står foran den almægtige Gud, og han stiller os til ansvar for, hvordan vi har talt om andre, vil vi se, at vores sladder ikke gav os nogen virkelig magt. Det var et falsk løfte, en tåbelig illusion.

Evangeliet fortæller os noget helt andet om os: vi er svage, og vi har brug for hjælp. Gud er mægtig. Hans ord skabte verden! Han opretholder alle ting ved sit mægtige ord, og hvis vi tager vores tilflugt til Jesus, vil Gud gennem sin mægtige styrke gøre os til en del af sin nye skabning.

Du er uundværlig

For dem af os, der gerne giver en hjælpende hånd, fordi vi kan lide følelsen af, at der er brug for os, kan sladder være et hjælpemiddel.

Det kan være, at vi hører om en eller anden, der kæmper med noget, og det første, vi gør, er at fortælle om det vidt og bredt, så flere kan være med i en redningsaktion. På overfladen ønsker vi bare at hjælpe, men faktisk gør vi mange gange situationen værre, fordi vi

involverer os i noget, som vi ikke har noget at gøre med.

Vi siger måske: "Ved du godt, at Barry er vred på dig?". Hensigten er at opmuntre vores ven til at tage en snak med Barry, men vi burde have sagt til Barry, at han skulle tale direkte med den pågældende og ellers have afholdt os fra at blande os.

I stedet for at stole på Heligånden, stolede vi på os selv, fordi vi godt kan lide at føle os uundværlige.

Sandheden er, at sladder er et elendigt hjælpemiddel. Det kan aldrig gøre os uundværlige. Jesus er den eneste redningsmand og forløser, og Jesus kan frelse os fra behovet for at føle, at der er behov for én. Jesus giver os virkelig betydning – ikke som mini-frelser – men som dem, der er frelst af ham.

Du er retfærdig

Sladder får os til at føle os retfærdige sammenlignet med andre.

Det kan være, at vi brokke-sladrer til vores venner om de irriterende eller sårende vaner, som vores ægtefælle eller børn har. Eller vi

taler til den ene nabo om den anden: "Det er godt nok utroligt, at Tom har købt en splinterny bil. Jeg har nemlig hørt, at han har en kæmpe spillegæld."

En af grundene til, at vi nyder sladder om kendte mennesker, er, at det er nekter for øregangene at høre om de hemmelige problemer, som de mennesker, vi er misundelige på, har (det kunne jo være, at vi alligevel er bedre end dem).

Sladder kan imidlertid ikke give os den retfærdighed, som vi ønsker. Det kan kun Jesus. Evangeliet siger, at vi er uden retfærdighed og har brug for en frelser, der er retfærdig for os. Og det siger også, at Jesu fuldkomne refærdighed kan blive vores gennem tro.

Se hen til Jesus

I Jesus hører vi til. I Jesus arbejder Guds magt for os. I Jesus finder vi betydning. I Jesus er vi retfærdige.

Lad os holde op med at sladre om andre og i stedet begynde at tale med Jesus om dem og at fortælle dem om Jesus.

Lad os afsløre de løgne, som sladder er, og i stedet tro den sandhed, der er i Jesus.

Oversat af Kaja Lauterbach med tilladelse fra forfatteren. Bragt første gang på hjemmesiden desiringgod.org

KIRKE ▶

MIKAEL ARNDT LAURSEN ▶▶ Det er en gylden mulighed for at vise, hvad der kendetegner kristne fællesskaber

TV2 har skiftet mening om de religiøse

Generalsekretær for KLF, Kirke & Medier er tilfreds med TV2's ændring af reglerne i konkurrence og opfordrer de kristne fællesskaber til at deltage

AF KAJA LAUTERBACH

"Vi vil gerne sætte fokus på de mangfoldige foreninger og fællesskaber over hele Danmark, hvor frivillige engagerer sig for at gøre en forskel sammen med andre, for andre."

Det skrev Lokale og Anlægsfonden på deres hjemmeside den 8. marts, hvor de fortalte, at de sammen med Tuborgfondet, TV2 Regionerne og Made by Us uddeler prisen *Fantastiske Fællesskaber*. Her har frivillige foreninger og fællesskaber mulighed for at løbe med titlen som årets Fantastiske Fællesskab og vinde henholdsvis 50.000 kroner regionalt og 100.000 kroner nationalt til at udvikle og inkludere endnu flere i fællesskabet.

Tilmelding til konkurrence foregår på TV2 Regionernes hjemmesider.

Udsagn viser fordomme

Imidlertid kom der meget hurtigt reaktioner om diskrimination fra både Frikirkenet og KLF Kirke & Medier. Det skyldtes, at der under kriterierne for at deltage stod: "Fællesskabet må ikke være religiøst eller politisk."

"Det udsagn afslører en-

I LM er der mange fællesskaber med plads til mennesker på tværs af etniske og religiøse skel – som her "Kvinder møder kvinder" i Haderslev.

FOTO: ELSE WIVIE

ten uvidenhed, fordomme eller en meget smal tilgang til verden," skriver generalsekretær i Frikirkenet Mikael Wandt Laursen i et debatindlæg, som den kirkelige gruppering i DUF (Dansk Ungdoms Fællesråd) er medunderskriver af.

"I Danmark har vi altid haft en tradition for at inkludere dem, der tænker anderledes end os selv, men ved at udskille det religiøse og politiske som noget 'der virkelig skiller folk ad', italesætter TV2 et meget negativt billede af det religiøse

og politiske," skriver han.

Han oplever også, at TV2's regioner med denne formulering skaber et skel gennem forenings-Danmark, der ikke eksisterer i virkeligheden.

"TV2-regionernes udelukkelse af religiøse og politiske foreninger kan ikke tolkes som andet end et udtryk for religiøs og politisk berøringsangst, og er et bidrag til at skabe større polarisering i vores samfund."

Ikke for at udelukke

Hensigten var imidlertid

ikke at udelukke nogen.

Det siger redaktør for TV2 Lorry Nanna Andreasen i Kristeligt Dagblad den 13. marts.

"Jeg er ked af, hvis nogen mener, at det er diskrimination, men vi har besluttet os for at lave en konkurrence, som fokuserer på det, der samler os på tværs af politiske eller religiøse overbevisninger."

Brian Arly Jacobsen, der er lektor i religionssociologi, mener, at det er fattigt ikke at medtage fællesskaber med religiøse eller politiske

overbevisninger. Han mener også, at det afspejler en tendens i samfundet, hvor man marginaliserer religion i det offentlige rum.

Efter henvendelserne fra Frikirkenet og KLF Kirke & Medier lavede TV2 deres kriterier om, sådan at alle fællesskaber uanset tilhørsforhold kan deltage.

I KD den 15. marts begrundede Nanna Andreasen det med, at de første kriterier var uheldigt formuleret, og at det ikke var tydeligt, hvad de mente.

"Det, der er afgørende, er ikke, hvad man har af tilhørsforhold trosmæssigt eller politisk, men at den aktivitet, man laver sammen, har råderum til, at folk må være med, uanset hvad

de tror eller stemmer på," sagde hun.

"Vi vil gerne hylde de steder, hvor folk går ud og laver noget sammen, for at få flere folk til at gå ud og være med i fællesskaber, hvor de samles om noget."

Gylden mulighed

TV2-regionernes udelukkelse af de kristne fællesskaber overraskede Mikael Arndt Laursen, der er generalsekretær i KLF, Kirke & Medier.

"De inddrager i høj grad de kristne fællesskaber i sendefloden, og derfor er jeg også tilfreds med, at dialogen med dem har ført til, at reglerne er blevet ændret," siger han og opfordrer kristne fællesskaber ud over hele landet til at deltage i konkurrencen.

"Det er en gylden mulighed for at vise, hvad der kendetegner kristne fællesskaber, og demonstrere den mangfoldighed, der er på tværs af køn, alder, sociale skel, etnicitet, politisk ståsted og så videre."

Der er tilmeldingsfrist til konkurrencen den 1. april. De regionale vindere kåres på Frivillig Fredag den 28. september, og vinderen af den landsdækkende konkurrence kåres i november.

Kristne bør skære ned på forbruget af kød

I en artikel i KFS' blad mener studentersekretær, at kristne skal kæmpe mod klimaforandringer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) bør droppe servering af kød på sine lejre for at fremme en debat om, hvordan kristne kan leve til gavn for resten af verden.

Det foreslår teolog og studentersekretær i KFS Kristian Nakskov Kappel i organisationens blad *Til Tro*.

Kristne skal leve til gavn for verden

Temaet i første kvartal af *Til Tro* er mad. Kristian Kappel

bruger dette som et oplæg til debat om, hvordan KFS kan finde en måde at leve på, "som er til gavn for verden".

Bibelen gør det klart, at alle mennesker har uendelig værdi og et forvalteransvar for verden, forklarer han. Samtidig mener han, at det har været tydeligt lige fra skabelsen, at verdenshistorien er fuld af eksempler på, at mennesket ikke lever op til dette ansvar.

"Guds folk har derfor altid, når det ellers har gjort Guds vilje, kæmpet mod ulighed

og fattigdom og stillet sig skulder ved skulder med de marginaliserede, de udstødte og de svage."

Spørgsmålet er, om verdens klimaforandringer ligger i forlængelse af denne opgave, og det mener han, de gør.

Forhold til forbrug er centralt

Forandringen af klimaet skyldes et overforbrug i Især den vestlige verden af naturressurserne, mener han. Dette er en ødelæggelse af skaberværket og skaber

klimaflygtninge, sult og konflikter.

"Dermed bliver vores forbrug i 2018 nødvendigvis en central del af vores kristne discipelskab. I fuldstændig forlængelse af Guds folks og kirkens kamp for retfærdighed og værdighed gennem alle tider må kristne i dag gå helhjertet ind i kampen for at begrænse klimaforandringerne," mener han.

Han medgiver, at han også selv har langt at gå, men at serveringen af oksekød på KFS's lejre kunne være et enkelt sted at begynde.

"Kød – og særligt oksekød – er nemlig en af de ressourcer, der belaster miljøet allermost."

Kristne burde vel gå forrest

I artiklen slår Kristian Kappel fast, at han ikke er ideologisk modstander af kød, og at han ikke selv er vegetar. En udfasning af kød på KFS's lejre er da heller ikke det eneste sted, man kan sætte ind, skriver han.

Hovedsagen er, at kristne organisationer og enkeltpersoner kaster sig ind i

kampen for at mindske de menneskeskabte, negative påvirkninger på klimaet. Både for at passe på skaberværket, men også for ikke at ødelægge levevilkårene for mennesker, der lever i de dele af verden, hvor klimaforandringerne har en stor påvirkning.

"Jeg undrer mig nogle gange over, at vi kristne er så fodslebende på det her område. Egentlig burde vi vel gå forrest. Vi har trods alt kendt til både menneskers værdi og ansvar siden skabelsens morgen."

WWW.DLM.DK

Her finder du inspiration, nyheder, fakta, vidnesbyrd, anmeldelser og meget mere!

FMusiklærer:

En deltidslærer ca. 80 % til fast stilling søges til august 2018. Stillingen indeholder musik i indskoling og mellemtrin. Andre skolefag kan komme i spil. For den rigtige ansøger kan stillingen blive op til 100% Ansøgningsfrist 5.4.2017.

Pædagogmedhjælpere:

2-3 deltidspædagogmedhjælpere søges til august 2018. Ca. 15-25 timer pr. uge. Arbejdsopgaver i vuggestue, børnehave og SFO. Evt. mulighed for vikartimer i skolen. Ansøgningsfrist 2.5.2018.

Det er vigtigt, at du kan lide at være sammen med børn og unge mennesker. Ansøgeren må være i overensstemmelse med skolens kristne holdning og aktivt arbejde for denne.

Oplysninger og ansøgning til Thorkild Bjerregaard senest på mail TB@mkf.dk (Tlf. 24 45 61 97)

Midtjyllands kristne Friskole

Brændgårdvej 4, 7400 Herning, TB@mkf.dk. – www.mkf.dk.

Ansættelse sker efter overenskomst med FM og LC samt BUPL og FKf.

Der går 500 elever på skolen i 0.-10. kl. – tosporet afdelingsopdelt skole – ca. 80 ansatte – vuggestue med 25 børn – børnehave med 70 børn.

Friskolen i Bramming søger nye lærere

Vi søger pr. 1. august 2018 nye kolleger på Friskolen i Bramming. Stillingerne kan bygges op af flere forskellige fagkombinationer. Dansk, matematik, engelsk og natur og teknologi står højt på ønskelisten. Kan du se dig selv i tysk, musik eller historie, er dette også en fordel.

Vi forventer, at du:

- Har en positiv og anerkendende tilgang til børn og voksne.
- Er fokuseret på elevernes ressourcer og vil udvikle deres potentiale.
- Kan arbejde i overensstemmelse med skolens kristne grundholdning og aktivt arbejde for denne.

Vi tilbyder dig:

- En arbejdsplads med skønne børn samt engagerede kolleger, der ser frem til at have dig med i samarbejdet om vores skole.
- Løn og ansættelse i henhold til overenskomst mellem LC og finansministeriet.

Friskolen i Bramming er en kristen friskole med 134 elever fordelt fra 0. kl. – 9. klasse og en SFO med 55 børn fra 0.- 4. klasse. På Friskolen har vi et overskueligt skolemiljø, gode rammer, fokus på faglighed og en skole bygget på det kristne livs- og menneskesyn.

Send din ansøgning med relevante bilag vedhæftet på mail til info@friskolen.dk.

Har du spørgsmål og ønsker noget uddybet, er du velkommen til at kontakte skoleleder Lars Juul Mikkelsen på skolens telefon: 75 17 24 49, på mobil: 30 27 55 52 eller via mail: info@friskolen.dk.

Ansøgningsfrist: 17. april 2018.
Ansættelsessamtaler

forventes at finde sted i uge 17.

Friskolen i Bramming
Gabelsvej 12 C
6740 Bramming

Sommerhus udlejes på Midtbornholm i skovområde. 2800 kr. pr. uge i skoleferien, ellers 2000 kr. 6-8 sovepladser. Mogens Kofoed Pihl 57832250 / 20747886. mogens.k.pihl@gmail.com.

**VIDEBÆK KRISTNE FRISKOLE
SØGER LÆRER PR. 1. AUGUST 2018**

SE HELE ANNONCEN PÅ: VKFRI.DK

Du er velkommen til at kontakte skolen for yderligere oplysninger hos skoleleder Jesper Storbjerg Friis tlf. 51843797 eller viceskoleleder Henriette Lauridsen tlf. 30643921.

VKF er oprettet af IM/ILM. • Skolen har 287 elever i 0. - 9. kl. og ca. 75 børn i SFO • Afdelingsopdelt skole • Gode fysiske rammer • Pædagogisk nytænkning • Stor forældreopbakning • IT klasser i overbygningen • 30 ansatte • Aktivt kirke- og missionshusmiljø • Godt lokalsamfund.

**Jakobs
Blomster-
forum**

Farverivej 8, Skjern, 97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

penta byg a/s

HOVED- OG
TOTALENTREPRISER
PENTABYG.DK

LÆDIGE STILLINGER PÅ DEN KRISTNE FRISKOLE I HOLSTEBRO

LÆS MERE PÅ WWW.DENKRISTNEFRISKOLE.DK

KERNEHUSET

Bofællesskabet Kernehuset i Ans søger ny leder.

Se stillingsopslag på

www.kernehuset-ans.dk

Kernehuset er medlem af

Kristelig Handicapforening

INDSKOLINGSLÆRER TIL JAKOBSSKOLEN

Jakobsskolen i Aarhus søger en lærer til en fast stilling fra august måned. Ansøgningsfrist d. 5. april. Se mere på www.jakobsskolen-aarhus.dk

Personale i SFO på Skjern Kristne Friskole

Kahytten søger en pædagog til de ældste børn i SFO og i vores klub for 4.klasse.

Udover dette søger vi personale uden uddannelse, der brænder for at arbejde med børn i alderen 5-10 år.

Begge stillinger er ledige fra 1.august 2018.

Se stillingsopslagene på www.skrif.dk
Ansøgningsfrist er fredag den 20.april.
Yderligere oplysninger hos: SFO leder Steen Sulkjær 40449616 / 40449618.

FORSTANDER TIL LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE

Er du frisk, visionær og ungdommelig, og søger du nye udfordringer, så er den ledige stilling som forstander på Løgumkloster Efterskole måske noget for dig.

Vi søger en leder, der kan være med til at videreudvikle skolen og dens pædagogiske profil, samt styrke kvaliteten af skolens tilbud, så flere unge vælger Løgumkloster Efterskole.

Vi forventer at du:

- er personlig kristen, og kan lide at være sammen med unge, at du har omsorg for den enkelte elev og medarbejder.
- vil være synlig og udadvendt i din ledelse, med et godt overblik.
- har mod på at markedsføre skolen.
- er god til at involvere andre, og opnå resultater sammen med dem.

Se det fulde jobopslag og mere om skolen på www.lme.dk

Skolen er LMs første efterskole, som startede i 1951. Bygningerne er vedligeholdte og moderne. Forstanderbolig og idrætshal er nyrenoverede. Udenomsarealerne giver gode muligheder for alsidig udfoldelse.

Skolen ligger i Løgumkloster by - i et rekreativt område med udsigt til mark, skov og å.

**Løgumkloster
Efterskole**

ANNE ELINE AGERBO ►► Jeg er blevet så glad for at læse de allerfleste stykker og tror, at bogen kan blive til glæde for mange

Trosstyrkende andagtsbog, som gør Jesus stor

BOGANMELDELSE
AF ANNE ELINE AGERBO
PENSIONIST

Gert Grube:
Lammets blod – vort skjold
Etnos 2017

125 sider – 50,- kroner

Gert Grube har skrevet en lille bog med 51 andagter, som hedder *Lammets blod – vort skjold*.

Stykkerne i bogen er skrevet over gode kendte bibelvers, som er taget lige fra 2 Mosebog om Lammets blod på dørstolperne og hele vejen igennem Bibelen til den store hvide flok i Åbenba-

ringsbogen.

"De, som står klædt i hvide klæder, hvem er de?" spørger en af de ældste? "Du ved det Herre, det er dem, som har vasket deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod."

Det er en trosstyrkende bog at læse, og jeg er blevet så glad for at læse de allerfleste stykker og tror, at bogen kan blive til glæde for mange. Jesus, som har købt mig med sit blod, er blevet stor for mig gennem bogen.

Den er skrevet i et enkelt sprog, krydret med oplevelser, drømme, citater med mere. Jeg kom til at tænke på den lille bog *Rejsefører*, som blev meget brugt i min ungdom.

Ja, bogen *Lammets blod* kan bruges som rejsefører til Himmelen.

De fleste stykker slutter med en bøn eller en sang, som passer til temaet.

Jeg har gennem læsningen tænkt på en lille sang, som juniorsekretær Vilhelm Munch skrev:

Den røde tråd igennem Bibelen fortæller mig, at Jesus er min ven.

Han ofret blev, og derfor gik jeg fri, da Gud så blodet, gik han mig forbi.

Med undren læser jeg min Bibel kær, for hvor jeg end slår op, snart her snart der, alt peger jo hen på den ven så god,

som købte mig på korset med sit blod.

Kor:
Har du ej set Guds frelses under, o tro blot, at det også gælder dig.

TILLYKKE ►

FRA MORTEN NIELSEN
LANDSSEKRETÆR I BEVÆGELSEN
ORDET OG ISRAEL

Stort tillykke med de 150 år med *Alle tiders mission*, og tak for en dejlig jubilæumsfejring. Det var en stor glæde at være med.

Vi vil gerne udtrykke vores glæde og taknemmelighed over fællesskabet med LM i Guds riges tjeneste. Særligt glæder vi os over, at vi står på samme bibelske grundlag.

Vi betragter i høj grad LM og vennerne der som et vigtigt bagland for O&I's

arbejde. Vi oplever, at rigtig mange af LM's venner også betragter sig som venner af O&I's arbejde, deler synet på Israel som Guds ejendomsfolk, er enige om vigtigheden af at have tillid til Bibelen som Guds troværdige ord og ser frem til Jesu genkomst og vores forløsning.

Vi håber, jubilæet må blive anledning til fornyet glæde over at høre Gud til og opmuntring til være i hans tjeneste.

Vi ønsker Guds rige velsignelse over LM og det fortsatte arbejde med *alle tiders mission*.

FRA CARSTEN HJORTH PEDERSEN,
DAGLIG LEDER AF KRISTENT
PÆDAGOGISK INSTITUT

På Kristent Pædagogisk Instituts vegne vil jeg gerne ønske LM til lykke med de 150 år.

Tak for et tillidsfuldt og godt fællesskab og samarbejde i de – lige om lidt – 20 år, KPI har eksisteret. Det rækker tilbage til tiden midt i 1990'erne, hvor vi især fra tidligere generalsekretær Lief Rasmussens mødte stor opbakning til etableringen af KPI, frem til disse

år, hvor vi glæder os over det tætte samarbejde omkring for eksempel Katekismusprojekt, Åndsfrihedsprojekt og Projekt God Forkyndelse. Desuden glæder vi os over såvel LM's som LMBU's repræsentation i KPI's øverste organ: generalforsamlingen.

Jeg ønsker LM alt godt i Den Treenige Guds stærke hånd. Ikke blot på det religiøse pædagogiske felt, som vi har fælles, men i det vidt- og bredt forgrenede arbejde, som LM varetager. Må Gud give visdom til at sætte kursen for "skibet" endnu nogle sømill

TILLYKKE ►

FRA JENS LOMBORG, FORMAND
FOR EVANGELISK LUTHERSK
NETVÆRK

Kære søstre og brødre i Luthersk Missionsforening.
Hjertelig tillykke med foreløbig 150 års missions-

indsats i Danmark og ude i verden!

Lad os på en dag som denne håbe på, at Kristus er kommet synligt i magt og herlighed, inden LM's næste store jubilæum. "Den, der har Sønnen, har livet" (1 Joh 5,12).

MINDEORD ►

I Skjern LM har vi pludselig mistet Ulla Nørgaard Held, 67 år gammel efter få døgners sygdom. Ulla fik galdesten, som gav en meget alvorlig betændelse i bugspytkirtlen.

Vi har mistet et livsglad, positivt og omsorgsfuldt menneske. Ikke bare i sit arbejde som sygeplejerske, men også i fritiden var hun den, man kunne være tryk ved. Ulla var formand for Den Kristne Boghandel, med i LUMI Genbrug og vågetjenesten i Skjern. Alle steder, hvor Ulla var med, er savnet stort, for Ulla gjorde ikke noget halvt.

Det største savn har Troels og børn, svigerbørn og børnebørn, som nød godt af hendes besøg og hjælp. Ulla strikkede, så snart der var en lejlighed, og trøjen, hun ikke nåede at blive færdig

med, var til det yngste barnebarn.

Ulla døde i troen på Jesus. Det sidste, hun sagde, var: "Jeg ved, det er alvorligt. Jeg er i Herrens hænder, og han er i mig. Om jeg lever eller dør, tilhører jeg Herren." Hun blev begravet fredag den 9. februar fra en fyldt Skjern Kirke. Sognepræst Poul Nyborg talte over Rom 14,7-9.

Niels Chr. og Grethe Holm
Skjern

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang er 1.000 anslag inklusive mellemrum. Er det længere, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

LEDER ►

Vigtige spørgsmål om forbrug

KRISTIAN KAPPEL ER ude i et vigtigt ærinde, når han i KFS' blad argumenterer for, at en kristens forbrug ikke kan afmonteres fra troen. Som man kan læse i dette nummer af Tro & Mission foreslår han, at man på studenterforeningens lejre ikke serverer kød og især oksekød, som en måde at begrænse menneskers påvirkninger af klimaet.

SPØRGSMÅLET OM GLOBALE klimaændringer og køers CO²-udslip på det kan let tage hele fokus og dreje debatten. Kappels opfordring rejser dog alligevel nogle spørgsmål om forbrug generelt, som længe har været trængt i baggrunden blandt mange danske kristne:

Der kan ikke være tvivl om, at produktionen af nogle af de forbrugsgoder, man kan købe i Danmark, går ud over mennesker andre steder i verden. Spørgsmålet er derfor, om danske kristne kan nøjes med at kigge på prisen, når de handler.

For når det kommer frem i medierne, at bananer i de danske supermarkeder er sprøjtet med gift, der også rammer arbejdere og omkringliggende landsbyer og skoler og giver deformiteter og kræft, hvad gør en kristen så?

Eller når forskellige tøjkæder sælger tøj, der er produceret under kummerlige forhold i Østen. Kan man med god samvittighed købe sådan noget tøj?

NEJ, NATURLIGVIS IKKE. Selvom det kan være svært at gennemskue produktionsmetoder i en tid, hvor man hører snart det ene og snart det andet fra medierne, kan der ikke være tvivl om, at visse af de varer, der ligger på hylderne i danske forretninger og supermarkeder, er produceret på en måde, der er til skade for mennesker andre steder i verden. Kender en kristen til disse ting, bør hun eller han ikke medvirke til dette ved at købe disse varer.

Desuden synes kristne dyder som mådehold og nøjsomhed at være trængt i dagens Danmark, hvor også de troende har oplevet et enormt velfærdsshop de sidste to-tre generationer. Mange danskere har råd til at spise meget, og mere end hver anden dansker er overvægtig ifølge Sundhedsstyrelsen.

MEN ER ALLE mængder af mad, alkohol, slik og så videre foreneligt med en kristen livsstil? Eller er mådehold og nøjsomhed ikke snarere værdier, som vi trænger til at blive mindet om igen i 2018? Der er ikke tale om, at en kristen skal være livsfornægter og ikke glæde sig over de gode gaver, som Gud har velsignet med. Men en kristen skal heller ikke hoppe med på den fortolkning af livet, hvor nydelse er det højeste gode.

Nicklas Lautrup-Melner
ansv. redaktør

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Vitaminer til ægteskabet

140 deltagere – både unge og ældre par deltog i LM Københavns årlige ægteskabsweekend i Nordvestkirken den 9.-10. marts. Det var et rekordstort antal.

dlm.dk/nyt

En ny musikalsk verden

Kirken i Tanzania uddanner korledere til at blive dygtigere rent musikalsk. De lærer noter, så de lettere kan tillegne sig nye sange, fortæller missionær Ruth Bach-Svendsen.

dlm.dk/nyt

Flere børn i klassen

05/03/2018 | SIMONA KRAGH JENSEN, VOLONTØR I CAMBODJA

Jeg har haft rigtig mange spændende oplevelser her i Cambodja, men noget af det, jeg glæder mig allermost over er, at jeg har fået fire nye elever i min aftenklasse.

Min primære opgave her i Cambodja er at undervise i engelsk ude i nogle landsbyer. Jeg underviser i to forskellige landsbyer: en om formiddagen og en om aftenen. Dette gør jeg fire gange om ugen. Vi underviser dem ikke kun fordi de skal blive bedre til engelsk ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
 ID-nr: 42591
 Sorteret Magasinpost

tro & mission
 Inspiration | nærvær | holdning
 06 | 23. MARTS 2018
 ARGANG 118

150
 ALLE TIDERS MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA

Sladder;
 Jordemoder Ida Secher Rom mener, at den evalueringskultur, vi lever i, er årsag til brok og bagtalelse, som er former for sladder.
 Psykolog Elli Kappelgaard mener, at bagtalelse også kan være en måde at købe sig til fortrolighed på

6-8

Birger Pedersen fra Rønne har skrevet jubileumsbogen "Bornholmerne" om 11 personer i LM's historie

Ved LM's Lærerrådsmøde den 16.-17. marts drøftede man forkyndelse i en kultur med skyld og skam

Sander van de Belt flyttede fra Holland til Gram. Her er han engageret i LM og Brændstrup kristne Friskole

..... 2 ..... 3 4